

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**

**DECIZIE**

**07 februarie 2018**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Anatolie Țurcan și Nadejda Toma

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, inculpatul Ion Crețu, inculpatul Gheorghe Budeanu, avocatul Boris Druță în numele inculpatului Ion Crețu și avocatul Alexandru Pavalatii în numele inculpatului Vladimir Țurcanu, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ialoveni din 20 decembrie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, în cauza penală privindu-i pe

Budean Gheorghe xxxxx, *născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx;*

Crețu Ion xxxxx, *născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx*

*și*

Țurcanu Vladimir xxxxx, *născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.*

**Termenul de examinare a cauzei:**

**Prima instanță:** *19.11.2010 – 04.01.2013;*

**Instanța de apel:** *30.05.2013 – 13.06.2013;*

**Instanța de recurs:** *08.10.2013 – 18.12.2013;*

**Prima instanță:** *29.07.2013 – 20.12.2016;*

**Instanța de apel:** *20.01.2017 – 03.10.2017;*

**Instanța de recurs:** *04.01.2018 – 07.02.2018.*

Asupra admisibilității recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

## C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Iaoveni din 04 ianuarie 2013, Budean Gheorghe, Crețu Ion, Țurcanu Vasile au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare;
- în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 8 ani închisoare;
- în baza art.172 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 8 ani închisoare.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, prin concurs de infracțiuni lui Budean Gheorghe, Crețu Ion și Țurcanu Vladimir i s-a stabilit pedeapsa prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Nefiind de acord cu sentința, aceasta a fost atacată cu apel de către avocatul Dodon Victor în numele inculpatului Budean Gheorghe și avocatul Rudenco Eduard în numele inculpaților Țurcanu Vladimir și Crețu Ion.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2013, apelurile declarate au fost admise, din alte motive, sentința a fost casată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, într-un alt complet de judecată.

4. Împotriva deciziei instanței de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, deoarece a fost greșit admis.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2013, recursul procurorului a fost declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, indicând că o asemenea decizie a instanței de apel, prin care a fost dispusă rejudecarea cauzei, nu poate fi atacată cu recurs.

6. Rejudecând cauza, Judecătoria Iaoveni, prin sentința din 20 decembrie 2016, Țurcanu Vladimir, Budean Gheorghe și Crețu Ion au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.172 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 5 ani închisoare pentru fiecare și în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 5 ani închisoare pentru fiecare inculpat.

Conform art.84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, s-a stabilit pedeapsa definitivă inculpaților sub formă de închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, după cum urmează: lui Țurcanu Vladimir – 5 ani și o lună, lui Budeanu Gheorghe – 5 ani și o lună, lui Crețu Ion – 5 ani și 6 luni.

Procesul penal în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, în privința inculpaților Țurcanu Vladimir, Budeanu Gheorghe și Crețu Ion a fost încetat, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală.

7. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *in fapt*, a constatat că Budean Gheorghe, Crețu Ion și Țurcanu Vladimir, la 07.05.2010 aproximativ între orele 16:00 - 17:00, prin înțelegere prealabilă, fiind în stare de ebrietate alcoolică, la îndemnul primului, sub pretextul că concubinul victimei xxxxx și-a arătat în loc public, în mod deschis organele genitale față de soția lui Budeanu Gheorghe, au intrat în curtea gospodăriei lui xxxxx, amplasată în s. xxxxx r. xxxxx, pentru a-1 căuta pe xxxxx, unde

din intenții huliganice, tulburând liniștea și manifestând o obrăznicie deosebită au numit-o cu cuvinte injurioase pe stăpâna casei, concomitent agresând fizic pe fratele acesteia Nagiț Fiodor, acțiuni care ulterior au fost urmate de deteriorarea geamului și distrugerea bunului de uz casnic.

Tot ei, Budeanu Gheorghe, Crețu Ion și Țurcanu Vladimir, continuând acțiunile sale criminale, având intenția de a viola pe xxxxx, amenințând-o cu aplicarea forței fizice, în caz dacă nu se va conforma cerințelor lor, pericol care a fost perceput de către pătimită ca fiind unul realizabil, au dus-o cu forța într-un șopron improvizat, amplasat în curtea gospodăriei, unde împărțind în prealabil rolurile, prin constrângere fizică, au dezbrăcat-o silit de haine și contrar voinței ultimei, au violat-o, săvârșind cu ea raport sexual în formă obișnuită.

Tot ei, Budeanu Gheorghe, Crețu Ion și Țurcanu Vladimir, continuând acțiunile sale criminale, în scopul satisfacerii poftei sexuale în formă perversă, prin amenințări constrângând-o psihic pe xxxxx, au întreprins acțiuni de satisfacere a poftei sexuale în formă perversă, astfel încât Budeanu Gheorghe, a întreținut cu partea vătămată un raport sexual în formă perversă, concomitent cu pătimită întreținând un raport sexual în formă perversă și Crețu Ion.

Țurcanu Vladimir, în continuare, după cele petrecute a trântit-o cu dispreț pe xxxxx, în scopul realizării intenției sale infracționale, îndreptate spre satisfacerea poftei sexuale în formă perversă, înfrângându-i rezistența, contrar voinței ultimei, a dezbrăcat-o de haine și a întreținut cu pătimită un raport sexual în formă perversă, acțiuni care s-au derulat într-un veceu amplasat în curtea gospodăriei.

Tot ei, amenințând-o pe pătimită xxxxx cu răfuiala fizică și inspirându-i temere serioasă, că acest pericol nu va fi înlăturat, decât prin cedarea în fața amenințării, au adus-o pe una din străzile localității xxxxx, acțiuni însă care au fost realizate doar de Crețu Ion, care profitând de faptul că complicitii lui Budeanu Gheorghe și Țurcanu Vladimir, impuși de anumite circumstanțe au renunțat de la continuarea intențiilor sale criminale, prin constrângere psihică, a determinat-o pe pătimită, să-l însoțească într-un loc mai îndepărtat de vizorul oamenilor, în câmp, unde a întreținut un raport sexual în formă perversă, manifestat printr-un act anal.” (vol. IV f.d.199-200).

Astfel, acțiunile lui inculpaților au fost încadrate juridic în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, după indicii calificativi: *„violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere psihică a persoanei săvârșit de mai multe persoane”* și art.172 alin.(2) lit. c) Cod penal, după indicii calificativi: *„satisfacerea poftei sexuale în forme perverse săvârșit prin constrângere psihică a persoanei, săvârșit de mai multe persoane”* și art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi: *„huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșită de două sau mai multe persoane”*.

**8.** Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procuror, inculpatul Țurcanu Vladimir și inculpatul Crețu Ion.

**8.1. Procurorul** în apelul declarat a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia lui Budean Gheorghe, Crețu Ion și Țurcanu Vladimir să le fie stabilită o pedeapsă mai aspră, după cum urmează: în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal lui Budean Gheorghe, Crețu Ion și Țurcanu Vladimir câte 6 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și în baza art.172 alin.(2) lit. c) Cod penal - câte 6 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni lui Budean Gheorghe, Crețu Ion și Țurcanu Vladimir să se stabilească prin cumul parțial al pedepselor aplicate pedeapsa definitivă de 10 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, procurorul a invocat că instanța de judecată a dat o apreciere obiectivă circumstanțelor de fapt ale cazului dat și a încadrat corect acțiunile inculpaților în baza art.287 alin.(2) lit. b), art.171 alin.(2) lit. c) și art.172 alin.(2) lit. c) Cod penal, bazându-se pe probele prezentate de procuror și aduse în învinuirea inculpaților. Cu toate acestea instanța a aplicat inculpaților pentru comiterea acestor infracțiuni o pedeapsă minimă și aplicând prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, cumulând pedepsele stabilite în partea ce ține de incriminarea inculpaților a infracțiunilor prevăzute la art.171 alin.(2) lit. c) și art.172 alin.(2) lit. c) Cod penal, stabilind acestora o pedeapsă mult prea blândă de 5 ani și o lună închisoare.

Totodată, apelantul a menționat că instanța de judecată nu a luat în considerație că, inculpații atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată nu au contribuit la descoperirea infracțiunilor, nu au recunoscut faptele incriminate, având un comportament negativ față de partea vătămată.

Instanța de judecată a stabilit inculpaților Crețu Ion și Țurcanu Vladimir definitiv prin concurs parțial de infracțiuni câte 5 ani și o lună, iar lui Budean Gheorghe 5 ani și 6 luni, practic absorbind pedeapsa. Pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, instanța le-a stabilit inculpaților câte 5 ani închisoare, iar pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.172 alin.(2) lit. c) Cod penal, la fel câte 5 ani închisoare, or potrivit art. 84 alin.(1) Cod penal doar în cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, însă infracțiunile incriminate inculpaților sunt grave, iar pedepsele nu pot fi absorbite.

**8.2. Inculpatul Țurcanu Vladimir** a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care el să fie achitat din motiv că faptele sale nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art.172 alin.(2) lit. e) și 171 alin.(2) lit. c) Cod penal.

În susținerea cererii de apel, inculpatul a invocat că vina nu i-a fost dovedită pe deplin, iar partea acuzării nu a prezentat probe concludente, pertinente și utile ce ar dovedi participarea sa la infracțiunea imputată.

În apelul suplimentar declarat, inculpatul a solicitat casarea sentinței parțial, în partea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă non-privativă de libertate.

**8.3. Inculpatul Crețu Ion** a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia el să fie achitat din motiv că faptele lui nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(2) lit. c) și 172 alin.(2) lit. e) Cod penal.

În susținerea cererii de apel a invocat, că vina nu i-a fost dovedită pe deplin, iar partea acuzării nu a prezentate probe concludente, pertinente și utile ce ar dovedi participarea sa la infracțiunea imputată.

**9.** Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, apelurile declarate au fost respinse, ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

**10.** În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a reținut că sentința contestată cuprinde elementele definiției condamnării, prevăzute de art.394 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală. În conținutul acesteia, sunt descrise fapte criminale, considerate ca fiind dovedite, forma și gradul de vinovăție a inculpaților, motivele și consecințele infracțiunilor săvârșite, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care sunt respinse argumentele apărării.

Instanța de apel a reținut că prima instanță corect nu a luat în considerare poziția apărării, precum că raportul sexual a fost benevol, iar Budean Gheorghe, în general, nu a contactat fizic cu victima, deoarece aceste afirmații se combat prin totalitatea probelor cercetate în ședința de judecată și în opinia instanței de judecată urmăresc scopul evitării răspunderii penale pentru fapta comisă.

Mai mult ca atât, xxxxx, fiind audiată de trei ori în instanța de judecată, și de fiecare dată a comunicat că toți trei inculpați au violat-o, inclusiv săvârșind acțiuni perverse în privința sa.

Totodată, prima instanță corect a indicat că la baza sentinței în temeiul art.371 Cod de procedură penală, nu pot fi puse declarațiile martorului xxxxx depuse anterior în faza de cercetare judecătorească și citite la solicitarea apărării în ședința de judecată.

De asemenea, instanța de judecată la cererea apărării, prin prisma art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, corect a dispus încetarea procesului penal în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală.

În contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, instanța de apel a constatat că nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul, că vinovăția inculpaților în

săvârșirea infracțiunilor imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal.

Prin urmare, starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță.

În atare situație, instanța de apel a menționat că este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpații Crețu Ion, Țurcanu Vladimir și Budean Gheorghe și semnele componentei de infracțiune prevăzute la art.171 alin (2) lit. c) Cod penal: - violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere psihică a persoanei săvârșit de mai multe persoane, și la art.172 alin.(2) lit. c) Cod penal: satisfacerea poftei sexuale în forme perverse săvârșit prin constrângere psihică a persoanei, săvârșit de mai multe persoane.

Instanța de apel a statuat că criticile invocate în apeluri cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, iar versiunea inculpaților Țurcanu Vladimir și Crețu Ion, nu are acoperire probatorie și se combate complet prin împrejurările stabilite și probele administrate în cauză, astfel această versiune a fost apreciată ca o metodă de apărare și tentativă de a evita răspunderea penală pentru faptele săvârșite.

Motivele invocate în apelul procurorului ce vizează pedeapsa aplicată inculpaților Crețu Ion, Budean Gheorghe și Țurcanu Vladimir, sub aspectul că este prea blândă, au fost apreciate ca fiind nefondate din următoarele considerente:

- la soluționarea chestiunii respective, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75 și 84 Cod penal, pedeapsa penală fiind aplicată în limitele legii;

- în sentință se cuprind datele privind persoana inculpaților și circumstanțele care influențează asupra pedepsei, fiind luate în considerație gravitatea infracțiunilor săvârșite, care, potrivit art.16 alin.(4) Cod penal, se clasifică ca fiind grave;

- prima instanță în mod obiectiv a stabilit categoria și măsura de pedeapsă și, în așa mod, corect a concluzionat că scopul pedepsei se va atinge prin privarea de libertate a inculpaților Crețu Ion, Budean Gheorghe și Țurcanu Vladimir.

- prima instanță corect a stabilit că în speță există cazul unui concurs de infracțiuni or, Crețu Ion, Budean Gheorghe și Țurcanu Vladimir au fost declarați vinovați de săvârșirea a două infracțiuni și pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, corect s-a stabilit pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni conform art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate.

**11.** Decizia instanței de apel este contestată cu recursuri ordinare de către procuror, avocatul Druță Boris în numele inculpatului Crețu Ion, avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Țurcanu Vladimir, inculpații Crețu Ion și Budeanu Gheorghe.

**11.1 Procurorul** în recursul declarat solicită casarea totală a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurentul afirmă că decizia instanței de apel este în cazul dat neîntemeiată din motivul stabilirii pedepsei prea blânde.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Astfel, recurentul este de acord cu constatarea faptelor infracționale ale inculpaților date atât de prima instanță, cât și cea de apel, cât și cu calificarea juridică a acestora, însă nu este de acord cu soluția privind individualizarea pedepsei penale.

Consideră că atât prima instanță cât și cea de apel, la aplicarea pedepsei nu au acordat deplină eficiență art.art.61, 65, 75 Cod penal.

Instanța de apel la adoptarea deciziei a ignorat prevederile art.61 Cod penal, care stipulează că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Astfel, prin stabilirea pedepselor instanța de fond cât și cea de apel, pentru comiterea infracțiunilor cu un grad prejudiciabil sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de comitere de noi infracțiuni de către inculpați, precum și de către alte persoane, restabilirea echității sociale.

Raportând la aspectele de individualizare a pedepsei, reieșind din cerințele legislației penale referitor la aceasta, apreciind circumstanțele cauzei penale și ale faptei imputate inculpaților, consider oportună evaluarea juridică, socială a acțiunilor acestora, sub aspectul prejudiciului cauzat relațiilor sociale ocrotite de legea penală, pentru încălcarea cărei au fost aduși în fata instanței de judecată.

În contextul celor expuse, recurentul consideră concluziile primei instanțe și celei de apel, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpaților, ca vădit greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

Astfel, decizia instanței de apel este contrară scopului legii penale, de aceea ea urmează a fi casată.

**11.2. Avocatul Druță Boris în numele inculpatului Crețu Ion** solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri în privința lui Crețu Ion, potrivit căreia acesta să fie achitat din lipsa în acțiunile lui a elementelor constitutive ale infracțiunilor incriminate.

În motivarea recursului, se afirmă că prima instanță nu a luat în considerație declarațiile lui Crețu Ion depuse în cadrul judecării cauzei, care au fost menținute și în instanța de apel.

De asemenea, recurentul menționează că inculpatul Crețu Ion a declarat că nu a întreținut nici-o acțiune concretă în ceea ce privește intenția de a o viola prin constrângere psihică, în formă perversă pe xxxxx și nici nu a amenințat-o pe ultima cu careva răfuială fizică.

Recurentul consideră că vinovăția lui Crețu Ion nu a fost dovedită, iar partea acuzării nu a prezentat probe concludente, pertinente și utile ce ar dovedi participarea inculpatului la infracțiunea imputată (f.d.205 vol. IV). Faptele lui Crețu Ion nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(2) și 172 alin. (2) Cod penal. Declarațiile lui Crețu Ion au fost logice, consecutive, care în opinia apărării, nu trezesc nici un dubiu.

Recurentul consideră că pronunțând o sentință de condamnare față de Crețu Ion, prima instanță și instanța de apel trebuiau să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază soluția, or, având în vedere caracterul determinant al concluziilor, să se precizeze noțiunile ce implică o apreciere a faptelor constatate. Relevant la acest capitol este art.17 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, care interzice interpretarea abuzivă a normelor în vederea limitării sau distrugerii drepturilor și libertăților garantate și protejate de convenție, art.1 din Protocolul nr.1 la CEDO, specificând expres că nimeni nu poate fi lipsit de dreptul său decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și principiile generale ale dreptului internațional.

Totodată, recurentul menționează că potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție RM privind sentința judecătorească nr.5 din 19.06.2006, sentința de condamnare trebuie să fie legală, bazându-se pe principii generale ale efectuării justiției, asigurându-se cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a probelor prezentate și administrate.

Instanțele judecătorești trebuie să țină cont de faptul că sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în mod corespunzător. Vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate urmează a fi tratate în folosul inculpatului.

Prin urmare, recurentul concluzionează că instanța de apel nu a respectat prevederile art.409 Cod de procedură penală, pentru modificarea sentinței primei instanțe în privința lui Crețu Ion.

Din aceste considerente, în corespundere cu cerințele legii în vigoare, recurentul își întemeiază recursul pe prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

**11.3. Avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Țurcanu Vladimir** solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința inculpatului Țurcan Vladimir, invocând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 8) Cod procedură penală, și anume că nu au fost întrunite elementele constitutive ale infracțiunii.

În motivarea recursului, se afirmă că prima instanță a ajuns la concluzia de condamnare având doar declarațiile părții vătămate, iar instanța de apel a considerat corectă poziția dată și a susținut-o.

Astfel, menționează că doar declarațiile părții vătămate xxxxx, care nu sunt susținute de celelalte probe existente la materialele cauzei, nu pot fi suficiente pentru a adopta o sentință de condamnare.

Referitor la declarațiile lui xxxxx urmează de menționat faptul că sunt divergente, și anume că în cadrul audierii suplimentare din 14.05.2010 (f.d.185 Vol. III), dânsa a declarat că Țurcanu Vladimir a întreținut un raport sexual (vaginal) în șopron, pe când în cadrul confruntării dintre xxxxx și Țurcanu Vladimir din 25.05.2010 (f.d.190 Vol. III), partea vătămată a declarat că Țurcanu Vladimir a întreținut un raport pervers, iar mai apoi a menționat că numai în șopron. În cadrul audierii suplimentare din 07.06.2010 (f.d.249 Vol. III), a declarat că Țurcanu Vladimir a întreținut un raport sexual pervers în veceu. În cadrul audierii în instanță din 14.06.2016 (f.d.191 Vol. IV), pătimita a declarat că acțiunile lui Țurcanu Vladimir nu le ține minte și pe imaș nu ține minte cu cine a fost.

Spre deosebire de declarațiile părții vătămate xxxxx, toți trei inculpați au avut declarații constante la toate audierile, prin urmare sunt greu de pus la dubii. Iar declarațiile lui xxxxx urmau a fi apreciate critic din motiv că de fiecare dată erau diferite, deci poate fi pusă la îndoială veridicitatea lor, iar în așa caz toate dubiile urmau a fi tratate în favoare persoanelor condamnate.

De asemenea, recurentul consideră dubios faptul că partea vătămată xxxxx s-a adresat tardiv la poliție, ceea ce de către instanțele de fond și apel nu a fost apreciat în nici un fel.

Prima instanță a ignorat declarațiile martorilor xxxxx și xxxxx, care au confirmat că i-a văzut pe data de 07.05.2010, pe inculpați împreună cu xxxxx mergând pe drum și nu le-a trezit careva suspiciuni comportamentul lor. Ei nu erau agitați sau speriați, hainele părții vătămate nu erau rupte și careva leziuni de asemenea nu au observat la ultima. Au mai declarat că partea vătămată se deplasa liber, nu era silită de nimeni și nu părea a fi amenințată. Declarațiile date confirmă cele relatate de inculpați precum că nimeni nu a aplicat forța față de xxxxx și nici nu au amenințat-o cu aplicarea ei.

Țurcanu Vladimir nu a negat niciodată că a întreținut cu xxxxx relații sexuale, doar că tot timpul a afirmat că ele au fost benevole, iar în infirmarea acestor declarații, acuzarea nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă, ori nici partea vătămată nu a avut tot timpul o poziție unică în acest sens.

În contextul dat, recurentul se referă la cererile prin care xxxxx neagă violența sau amenințarea cu aplicarea ei pentru a întreține acele relații sexuale și că a fost impusă de persoane ei necunoscute să spună despre violență (f.d.187, 206).

Așadar, recurentul concluzionează că acuzarea nu a prezentat suficiente probe în confirmarea învinuirii aduse, dar dimpotrivă toate presupusele probe ale acuzării vin în dezvinovățirea lui Țurcanu Vladimir.

În speță, se remarcă că toate dubiile au fost interpretate contrar legislației împotriva lui Țurcanu Vladimir, fapt ce a generat o condamnare eronată, bazată pe presupuneri fără ca să existe probe concludente și pertinente la dosar.

**11.4. Inculpatul Crețu Ion** solicită casarea hotărârilor adoptate la caz, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința sa.

În motivarea cererii de recurs, inculpatul indică că atât instanța de apel, cât și prima instanță au dat o apreciere juridică eronată probelor acumulate în dosar. Instanțele de fond nu au constatat cu certitudine că, de fapt, reieșind din declarațiile părții vătămate, în cazul unui pretins viol, aceasta a avut posibilitatea reală de a se apăra sau de a chema în ajutor. Nici un martor nu a declarat că în ziua respectivă a auzit careva strigăte.

Mai mult ca atât, la IP Ialoveni nu a fost înregistrată vreo plângere privind încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșită de mai multe persoane, prin ce se demonstrează faptul că Nagîț Fiodor dând astfel de declarații a dorit să înrăutățească cât mai mult situația inculpaților, iar în gospodăria pretinsei părți vătămate nu era dezordine sau careva urme de luptă în rezultatul pretinselor violențe.

Conform raportului de expertiză psihiatrică-psihologică legală nr.389 din 07.07.2010 în privința pătimatei xxxxx, se confirmă faptul că ea nu suferă de maladii psihice cronice, însă prezintă diagnoza retardare mintală ușoară. Neavând alte defecte fizice, nu se afla în incapacitate fizică de a opune rezistență făptuitorului sau care ar fi făcut imposibilă chemarea ajutorului, sau opunerea de rezistență în cazul unui pretins viol.

Instanțele de fond au omis să se pronunțe asupra divergențelor conținute în declarațiile părții vătămate și anume între textul plângerii și declarațiile făcute în fața instanțelor.

Astfel, potrivit recurentului, concluziile instanței nu pot fi bazate doar pe depozițiile părții vătămate, or, raportul de expertiză medico-legală nr.108 din 08.05.2010, prin care se confirmă că, cet. xxxxx s-au depistat rupturi vechi a membranei himenale, s-au depistat spermatozoizii unici, în frotiurile și tamponanele cu conținut bucal și anal nu au fost găsiți (f.d.157-158). Dar presupusă victima susține că cu dânsa în ziua ceea au fost întreținute mai multe rapoarte sexuale în formă perversă, manifestate prin act anal. Alte excoriații sau urme de violență pe corpul părții vătămate nu au fost

depistate, ceea ce denotă că declarațiile pretinsei victime despre pretinsele lovituri aplicate dânzei, poartă un caracter mincinos.

Recurentul menționează că în acțiunile inculpaților lipsesc elementele infracțiunii. Atât prima instanță, cât și instanța de apel au dat o apreciere greșită probelor administrate, stabilind o stare de fapt eronată, ceea ce a dus la adoptarea unei sentințe de condamnare în baza art.171 alin.(2) lit. c) și 172 alin.(2) lit. c) Cod penal, bazată pe presupuneri.

**11.5. Inculpatul Budean Gheorghe** solicită casarea hotărârilor adoptate la caz, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința sa.

În motivarea recursului invocă exact același argumente, ca și inculpatul Crețu Ion în recursul declarat.

**12.** Examinând admisibilitatea în principiu a recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sânt inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În cauza deferită judecării, sunt declarate mai multe cereri de recurs și luând în considerare că cererile de recurs sunt declarate de diferite părți ale procesului, în contextul ce urmează instanța de recurs se va expune punctat asupra soluției de inadmisibilitate adoptate pe marginea acestora.

### **12.1. Referitor la recursul ordinar declarat de către procuror:**

Din conținutul recursului ordinar declarat de către acuzatorului, se constată că recurentul invocă drept temei de casare a deciziei instanței de apel, pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează situația când de către instanțele de fond au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În același timp se notează că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpaților.

Prin urmare, verificând actele cauzei, raportat la aleagațiile recurentului, Colegiul penal conchide asupra netemeinicii acestora, având la bază următoarele considerente.

Așadar, instanța de recurs ține să consemneze că găsește vădit nefondate criticele procurorului în partea ce ține de individualizarea greșită a pedepsei penale stabilite în

privința inculpaților, această concluzie fiind rezultată din însăși scopul pedepsei stipulat în art.61 Cod penal, potrivit căruia pedeapsa este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare aplicată în privința condamnaților, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea infractorilor, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestora, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat inculpatului prin rechizitoriu.

Tot aici, Colegiul penal menționează că pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite.

În cauza diferită judecătii, se apreciază că fiind corectă și justă pedeapsa definitivă stabilită prin sentință lui Budean Gheorghe – închisoare pe un termen de 5 ani și o lună, lui Țurcan Vladimir – închisoare pe un termen de 5 ani și o lună, iar lui Crețu Ion – închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, cu executarea acestora în penitenciar semiînchis.

Concluziile instanțelor de fond referitor la stabilirea pedepsei, Colegiul penal le consideră întemeiate, bazate pe argumente temeinice și relevante, care cad sub incidența nemijlocită a circumstanțelor de fapt cauzei și se mențin în vigoare.

De asemenea, Colegiul penal consideră important de a remarca că argumentele invocate de către procuror în cererea de recurs sunt repetitive și au constituit obiect de examinare la etapa precedentă de judecare a cauzei, ceea ce se presupune că reluarea acestora nu se mai impune. Afirmăția referitoare la stabilirea pedepselor definitive prin metoda absorbției nu corespunde realității, or, pedeapsa definitivă inculpaților a fost stabilită prin metoda *cumulului parțial*.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, la caz, nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepsei în privința inculpatului, iar sancțiunea închisorii, astfel cum a fost stabilită de către prima instanță și menținută de instanța de apel, răspunde, atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art.61 alin.(2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

**12.2. Referitor la recursurile depuse de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului Crețu Ion, avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Țurcanu Vladimir, și de către inculpații Crețu Ion și Budean Gheorghe.**

Luând în considerație, că cererile de recurs punctate supra sunt declarate de partea apărării, invocând temeiuri similare de casare a deciziei instanței de apel, Colegiul penal se va expune în cumul asupra soluției de inadmisibilitate adoptate pe marginea acestora.

Analizând conținutul recursurilor declarate, se constată că recurenții indică drept temeiuri de casarea a deciziei instanței de apel, cele prevăzute la pct. 6), 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care prevăd cazurile când hotărârea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când inculpații au fost condamnați pentru fapte care nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Însă, de fapt criticele recurenților prescrise în cererile de recurs sunt invocate sub aspectul modalității de apreciere a probelor, invocând că instanțele de fond eronat au apreciat probele și greșit au ajuns la concluzia că în acțiunile inculpaților se conțin elementele infracțiunilor incriminate.

Prin urmare, verificând alegațiile recurenților, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide, că acestea sunt vădit neîntemeiate, iar instanța de apel menținând sentința atacată fără modificări, a respectat cu strictețe prevederile legale, a adoptat o soluție corectă și întemeiată. Totodată, instanța de recurs apreciază, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art.6 CEDO.

În același context, Colegiul penal menționează, că deși art.6 § 1 al Convenției obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a specificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (Van de Hurk v. the Netherlands). Modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (Hiro Balani v. Spain).

În opinia instanței de recurs, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, argumente fundamentate în fapt și în drept, prezentate în hotărârea atacată, astfel respectându-se prevederile art.414 alin.(1), (5) și 417 alin.(8) Cod de procedură penală, din care motiv nu și-a găsit confirmarea temeiul de casare invocat și anume cel al pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Cât privește cerința invocată în recursuri referitor la faptul, că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, Colegiul penal se va expune asupra acestuia la sinteza incidenței temeiului pentru recurs invocat și prevăzut la pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Analizând textele hotărârilor judecătorești atacate, instanța de recurs consideră că invocarea temeiului de recurs menționat supra nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, ce ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești adoptate în această cauză.

De asemenea, recurenții critică hotărârile adoptate de instanțele de fond din motiv că acestea nu au dat o apreciere corespunzătoare probelor cercetate, astfel în opinia autorului, ele sunt superficial analizate și nu demonstrează vinovăția lui Budean Gheorghe, Țurcanu Vladimir și Crețu Ion în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(2) lit. c) și 172 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Totodată, în același context, urmează a se remarca, că în cadrul procesului penal aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente, deoarece întregul volum de muncă depus de către organul de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce este dată în urma acestei activități.

Însă, cu toate acestea, instanța de recurs reiterează, că chestiunea de apreciere a probelor și temeinicia faptelor dovedite de ele, nu este obiect de cercetare la etapa judecării recursului. Deci, pentru a constitui temei de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției în cauză, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării, după verificarea actelor cauzei, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Colegiul penal, subsidiar verificând materialele dosarului specifică, că judecând apelul declarat, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței în învinuirea adusă.

În contextul celor indicate de recurenți precum că instanța de apel nu a luat în considerație declarațiile inculpaților care au fost coerente, Colegiul penal punctează că instanța de apel corect a concluzionat că declarațiile inculpaților sunt depuse cu scopul de a evita răspundere penală, mai mult acestea nu au acoperire probatorie.

În concluzia celor expuse supra, Colegiul penal conchide că instanța de apel a descris conținutul acestor probe în modul în care martorii și părțile vătămate au relatat informațiile cunoscute de ei și care întemeiat au permis de a conchide vinovăția inculpaților Budean Gheorghe, Țurcanu Vladimir și Crețu Ion în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(2) lit. c) și 172 alin.(2) lit. c) Cod penal, făcând o apreciere obiectivă și corectă a tuturor probelor.

Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul penal, apreciază ca juste concluziile instanței de apel, privind constatarea vinovăției inculpaților Budean Gheorghe, Țurcanu Vladimir și Crețu Ion, în săvârșirea infracțiunilor imputate, fiind prezente toate elementele acestei infracțiuni, deduse din cumulul probelor administrate la caz.

Din considerentele expuse, Colegiul penal concluzionează că recursurile declarate sunt vădit neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile.

**13.** În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

### **D E C I D E :**

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, inculpatul Ion Crețu, inculpatul Gheorghe Budeanu, avocatul Boris Druță în numele inculpatului Ion Crețu și avocatul Alexandru Pavalatii în numele inculpatului Vladimir Țurcanu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, în cauza penală privindu-i pe **Gheorghe Budean xxxxx, Ion Crețu xxxxx, Vladimir Țurcanu xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 07 martie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma